

Rozhledy

Východní Moravy 12/2007

Obsah

Společně to zvládneme	3
Nově vzniklá Centrála cestovního ruchu Východní Moravy chce do kraje přilákat návštěvníky	4
Zlínský kraj představil projekt	6
Moravská jantarová stezka	6
Město Holešov a jeho občané zachránili svůj zámek před zchátráním	7
Proč některé památky v regionu vzkvétají a jiné se bortí?	8
Starostky a starostové trojkových obcí jednali s vedením kraje o bezpečnosti regionu	10
Projekt „Přes informace k novému partnerství“	11
Tisková zpráva z valného shromáždění Sdružení měst a obcí Východní Moravy ze dne 15. 11. 07	11
Obce Zlínského kraje a jejich NEJ	12
Anketa pro starosty	13
Novinky do knihovničky	14
Státní okresní archiv Zlín	14
Odešli do exilu	15
„Vytrženo z notesu, potažmo z harddisku“	15

Redakční okruh Rozhledů Východní Moravy přeje všem svým čtenářům krásné Vánoce, v roce 2008 pak mnoho zdraví, štěstí a úspěchů v osobním i pracovním životě.

Vážení čtenáři, napiště nám, co Vás zaujalo, co byste si rádi v Rozhledech Východní Moravy přičetli, čemu byste rádi věnovali pozornost...

Těšíme se na Vaše ohlasy a náměty.
Vaše redakce.

Rozhledy Východní Moravy

Vydavatel: Sdružení měst a obcí Východní Moravy

Adresa redakce: Sdružení měst a obcí Východní Moravy, Vavrečkova 5262, 760 01 Zlín

Tiskne: Kodiak, Nábřeží 599, Zlín

Vychází čtvrtletně. Neprodejné

Foto na obálce: Michal Dvorský, ČSOP Valašské Meziříčí

Redakční okruh:

Marie Vojtíková (SMO VM), Stanislav Pitrun (SMO VM), Jaroslava

Pupišová (RZMOSP), Helena Mráčková (KÚ ZK), Petr Zákutný,

Soňa Hustáková (RRA VM), Martina Bajgarová (RRA VM)

Uzávěrka tohoto čísla byla 3. 12. 2007.

Čtvrtletní periodikum Rozhledy Východní Moravy je vydáváno v rámci projektu

„Přes informace k novému partnerství“. Je financováno z Fondu mikroprojektů

Programu Iniciativy společenství INTERREG IIIA Česká republika –

Slovenská republika.

Společně to zvládneme

Vážení kolegové, milé dámy a pánové, věřím, že zanedlouho prožijeme vánoční svátky v kruhu svých blízkých a načerpáme další sílu pro naši náročnou práci. Po novém roce budeme moci po dlouhých očekáváních realizovat projekty, které budou financovány z dotací Evropské unie. Přeji nám všem, abychom byli úspěšní. Nebude to jednoduché, jsem však přesvědčen, že společně to zvládneme.

Za Sdružení měst a obcí Východní Moravy (SMO VM) bych rád deklaroval, že i my se připravujeme na poskytování kvalitnějšího servisu členským obcím, a zejména jsme připravili nutné strukturální změny sdružení, které by měly vést k rozšíření působnosti a větší flexibilitě sdružení směrem k potřebám svých členů. 15. listopadu 2007 proběhlo valné shromáždění SMO VM, na němž byly schváleny nové stanovy sdružení, které definují např. nový vztah k mikroregionům. Na základě dohody o spolupráci mezi mikroregionem a SMO VM je umožněno obcím daného mikroregionu platit nižší členské příspěvky. Členským obcím dále nabízíme spolupráci při podílení se na řízení Regionální rozvojové agentury Východní Moravy (RRA VM), která v příští roce oslaví 10. výročí svého vzniku. Nabízí obcím, neziskovým organizacím a podnikatelům kvalitní odborné konzultace a přípravu nových projektů. Nezanedbatelná není ani 10 % sleva za přípravu projektů pro členské obce sdružení.

Na valném shromáždění dále proběhla diskuse nad tématem rozpočtového určení daní, které trápí všechny obce. Považujeme za důležité, aby na jednáních o novém zákonu o rozpočtovém určení daní byl i zástupce sdružení. Proto byl ministr financí požádán o zapojení Sdružení měst a obcí Východní Moravy do přípravy nového zákona. Jsme přesvědčeni, že sdružení v počtu 111 obcí je natolik reprezentativní zástupce obcí Zlínského kraje, že by mělo být pro ministerstvo financí důležitým partnerem.

V rámci nového projektu „Přes informace k novému partnerství“, financovaného z Fondu mikroprojektů ČR – SR, připravujeme rozšíření vzdělávání manažerů a komunálních politiků, kteří se odhodlají aktivně vstoupit do přípravy projektů. Tyto aktivity chceme realizovat za účinné pomoci kraje a jednotlivých ministerstev. Významnou aktivitu vidíme i ve vyhledávání partnerů ze zahraničí, zejména Slovenska. Dalším důležitým prvkem je propagace našeho území, zlepšení informovanosti o dění v regionu s poukázáním na problémy a úspěchy. Věříme, že významným pomocníkem bude v této oblasti i nově koncipované periodikum **Rozhledy Východní Moravy**, jehož pilotní číslo Vám předkládáme. Naším záměrem je poskytnout všem zainteresovaným subjektům platformu pro vzájemnou komunikaci a diskusi, prezentovat zajímavosti regionu zejména s ohledem na potenciál cestovního ruchu a také zdůraznit úspěchy a problémy regionu.

Vážené dámy a pánové,
dovolte mi ještě jednou popřát Vám šťastné svátky vánoční a hodně osobních i pracovních úspěchů v novém roce 2008!

Ing. Pavel Studeník
předseda SMO VM

Nově vzniklá Centrála cestovního ruchu Východní Moravy chce do kraje přilákat návštěvníky

PhDr. Dana Daňová, Ing. Jindřich Ondruš (foto: redakce)

Od prvního října 2007 začala ve Zlíně pracovat Centrála cestovního ruchu Východní Moravy. Obecně prospěšnou společnost založil Zlínský kraj, který je jejím jediným vlastníkem. Společnost, která je postavena jako servisně-produkční, bude poskytovat služby v oblasti marketingu cestovního ruchu. Ředitelky PhDr. Dany Daňové se ptáme, co konkrétně společnost přinese nového a pozitivního svým partnerům.

Paní ředitelko, mohla byste nejprve představit Centrálu cestovního ruchu Východní Moravy? Proč a jak vznikla a co je jejím posláním?

V loňském roce zpracoval Zlínský kraj aktualizaci programu rozvoje cestovního ruchu v regionu a z provedených analýz mimo jiné vyplynulo, že největším problémem, který brání úspěšnému rozvoji cestovního ruchu, je nízká úroveň koordinace turistických aktivit na úrovni celého regionu. Tato skutečnost je obrazem doposud málo využívaného a minimálně rozvinutého regionálního partnerství, které by bylo založené na aktivní a cílené spolupráci veřejného a soukromého sektoru a na zapojení dalších subjektů do regionálního managementu cestovního ruchu. Východiskem z této situace má být právě existence centrály jako subjektu, který účinně koordinuje a řídí jednotlivé turistické oblasti a zajišťuje jednotný marketing kraje. Centrálu cestovního ruchu Východní Moravy, obecně prospěšnou společnost,

založil Zlínský kraj, který je jejím jediným vlastníkem. Posláním centrály je servisně-produkční činnost v oblasti marketingu cestovního ruchu Zlínského kraje. V podstatě je centrála marketingovou agenturou, která na principu výhodnosti pracuje pro subjekty vyvíjející svou činnost v cestovním ruchu. V tuto chvíli jsou v ní zaměstnáni tři zaměstnanci, v průběhu příštího roku se jejich počet zvýší na konečných šest. Z toho čtyři pozice budou odborné v oblasti marketingu a dvě pozice budou v oblasti administrace a řízení projektů.

Jak hodláte spolupracovat se starosty obcí a se zástupci mikroregionů? V čem pro

ně nastane posun k lepšímu a jaké nové druhy služeb či pomoci u vás budou moci nacházet?

Na úrovni kraje existují subjekty, které se podle svých možností a ambicí účastní na rozvoji cestovního ruchu. Ve Zlínském kraji však doposud neexistovala zastřešující organizace, která by byla vystavěná na základě široce pojetého partnerství, a která by na regionální úrovni zastřešovala a koordinovala aktivity, které jsou z pohledu rozvoje cestovního ruchu a na úrovni kraje účelné. Tento nedostatek napravil až vznik Centrály cestovního ruchu Východní Moravy.

Zlínský kraj se při rozhodování, jak dál v cestovním ruchu rozhodl pro jednokolejné řízení. To v praxi znamená, že oddělení cestovního ruchu v rámci struktury krajského úřadu bylo zrušeno a jeho zaměstnanci byli převedeni do nově vzniklé společnosti. Jednokolejné řízení je obrovskou výhodou zejména pro všechny partnery, kteří nejsou mateni tím, co kdo dělá, jestli se obrátit na kraj či na centrálu. A navíc, centrála je pro ně tím, že ji založil a jako jediný ji vlastní kraj, velmi solidním partnerem.

A v čem vidět výhody centrály oproti původnímu řešení?

Je to především ve větší akceschopnosti. Pro cestovní ruch je nezbytné umět reagovat rychle, vnímat a odpovídat na konkurenční prostředí. Administrativní bariéry a mnohdy složitá rozhodování přes orgány kraje tyto požadavky logicky nemohly umožňovat. Další velkou výhodou je přímý kontakt na podnikatelský sektor. Právě partnerství mezi veřejným a podnikatelským sektorem je tím nejdůležitějším, co centrála přinese. Centrála cestovního ruchu Východní Moravy je postavena jako servisně-produkční instituce. Je vlastně čistokrevnou marketingovou agenturou zaměřenou na cestovní ruch, a to od produktové tvorby až po profesionálně odvedený marketingový komunikační mix. Má-li mít centrála potřebný efekt, musí umět vnímat prostředí, pro něž pracuje, tedy nejen veřejnou správu, ale i potřeby podnikatelů v cestovním ruchu. Na výstupu všech jejich snah musí být nejen spokojený klient, kterému pobyt v kraji splnil veškerá očekávání, ale také jasné ekonomické efekty.

Centrála cestovního ruchu Východní Moravy poskytuje řadu obecně prospěšných a doplňkových služeb, které jsou deklarovány ve statutu centrály.

S jakými dalšími subjekty a organizacemi bude v úzkých vazbách a proč?

Centrála cestovního ruchu Východní Moravy má jako jeden ze svých cílů vytvoření účinného partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Svě partnery proto bude hledat v obou sférách. Ve veřejném to budou, a snad už v tuto chvíli jsou, významná sdružení založená na podporu rozvoje cestovního ruchu, jako například Region Slovácko či sdružení Kroměřížsko. K významným partnerům se řadí město Zlín, Luhačovice, valašské mikroregiony. Ze sféry významných hráčů v cestovním ruchu v soukromé sféře pak jistě Lázně Luhačovice, Royal Spa Luhačovice, společnosti provozující významné ubytovací služby či služby v cestovním ruchu obecně. Naprosto nezastupitelnou roli, která bude časem nabývat na ještě větším významu, mají turistická informační centra. Bez spolupráce s nimi si nelze vývoj vůbec představit. Centrála chce rovněž spolupracovat s hospodářskou komorou, asociací hotelů a restaurací i svazem obchodu a cestovního ruchu. Tyto velmi významné subjekty nemohou zůstat mimo pozornost a mimo účinné partnerství.

Centrála cestovního ruchu Východní Moravy vznikla s myšlenkou, že dobře odvedený marketing a dobře nastavené partnerství přivede do regionu více návštěvníků, čímž napomůže ekonomickému rozvoji.

Je Zlínský kraj ve zřízení tohoto typu pracoviště průkopnický anebo již existuje podobná organizace v jiných regionech? Čím se vlastně centrála nechala inspirovat?

Už několik let se kraje snaží vytvořit systém krajských destinačních společností, které budou efektivně řídit a koordinovat cestovní ruch a subjekty v něm pracující. Velké zkušenosti s tím mají v jižních Čechách, kde pracuje Jihočeská centrála cestovního ruchu a v Jihomoravském kraji, kde vznikla Centrála cestovního ruchu Jižní Morava. Také další kraje vstoupily do obdobných struktur, například Olomoucký či Moravskoslezský kraj. Náš kraj – Zlínský – zvolil ale cestu odlišnou. Tím, že z organizační struktury krajského úřadu vyňal oddělení cestovního ruchu a převedl je s jeho náplní činností a kompetencemi do centrály, dal vzniknout právě zmíněnému jednokolejnému způsobu řízení cestovního ruchu.

Co považujete momentálně za největší slabinu v oblasti cestovního ruchu v poměrech České republiky a Zlínského kraje? Domníváte se, že se vám díky centrále podaří lépe bojovat proti těmto nedostatkům?

Největší slabinou je právě systém řízení. Česká republika je rozdělena do uměle vytvořených turistických regionů, které mnohdy nerespektují přirozenou spádovost, národopisné a historické hranice. Navíc díky tomu, že vznikly kraje, které jsou ze zákona zodpovědné za rozvoj území včetně rozvoje cestovního ruchu a disponují pro tento účel finančními prostředky nejen vlastními, ale rovněž těmi, které k nám směřují z evropských strukturálních fondů, došlo k významné disharmonii v celém procesu řízení a koordinace cestovního ruchu. Optimální by bylo nastavit hranice jednotlivých turistických regionů v administrativních hranicích krajů. Pro lepší cílení na zahraniční turisty by pak bylo vhodné členit Českou republiku pouze do tří základních destinací: Morava, Čechy, Praha. To by umožnilo daleko účelněji vynakládat prostředky na propagaci těchto destinací směrem k zahraničním zdrojovým trhům a v případě domácího cestovního ruchu by mapa republiky byla pro cestovní ruch snadněji čitelnou. Významný krok v této souvislosti učinily čtyři moravské kraje, které si dokázaly své administrativní hranice pojmenovat pro potřeby cestovního ruchu a vyvíjejí mimořádnou snahu po dohodách, které by postavily Moravu jako cílovou destinaci. Nebojí se v tomto segmentu spolupracovat a nevnímají se tolik konkurenčně. Vidí svou příležitost spíše ve spolupráci.

Zlínský kraj význam spolupráce subjektů zainteresovaných v cestovním ruchu jak z veřejného, tak i soukromého sektoru pochopil už před lety. Díky tomu vznikl projekt společné propagace Zlínského kraje, který se stal základnou, na níž vyrostla myšlenka založit krajskou organizaci cestovního ruchu – Centrálu cestovního ruchu Východní Moravy. Přes ni pak na principu vzájemné výhodnosti realizovat tzv. jednotný, zastřešující marketing. Jedině tak budou evropské rozvojové prostředky využity maximálně účelně i v oblasti tolik citlivé a náročné, jakou oblast marketingu a řízení je.

Můžete nám přiblížit, které projekty nyní řešíte a jaké mají rozpočty?

Projekty v tuto chvíli připravujeme. Čekáme na výzvy v rámci regionálního operačního programu pro náš region soudružnosti. V rámci opatření určeném pro marketing a řízení chceme s partnery realizovat naše společné marketingové záměry. Kostru toho, jak budeme postupovat a co všechno v marketingu odehrajeme, už máme hotovu. Bude výrazně ambicióznější než dosud a maximálně využijeme všeho, co nám tato oblast a ev-

ropské zdroje nabízejí. Uvažujeme o tom, že bychom si v průběhu následujících šesti let měli sáhnout až na sto milionů korun v rámci čistého marketingu, své ambice máme i v oblasti vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu. Je toho hodně, co chceme a co jsme připraveni dělat, a to i v rovině čistě produkční, která se bude vázat na významné kulturní a společenské akce s mimořádným potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu.

Helena Mráčková

Společnost poskytuje tyto obecně prospěšné služby:

- a) zajišťování informačního servisu, prezentace a propagace cestovního ruchu pro území Zlínského kraje,
- b) propagace a prezentace Zlínského kraje, zvyšování jeho ekonomického potenciálu,
- c) příprava, koordinace a realizace rozvojových projektů na podporu cestovního ruchu a turistiky na území Zlínského kraje, včetně činností zaměřených k získání dotací, grantů a jiných zdrojů financování těchto projektů,
- d) odborná účast na zpracování koncepčních dokumentů v oblasti regionálního rozvoje,
- e) podpora rozvoje území Zlínského kraje,
- f) rozvoj a podpora mezinárodní spolupráce na regionální úrovni týkající se podpory cestovního ruchu a turistiky ve Zlínském kraji,
- g) propagace a spolupráce při realizování významných kulturních a sportovních akcí konaných na území Zlínského kraje,
- h) prezentace ubytovacích kapacit na území Zlínského kraje,
- i) poskytování poradenské a konzultační činnosti v oblasti cestovního ruchu.

Společnost vykonává tyto doplňkové činnosti:

- a) pořádání výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí,
- b) vydavatelské a nakladatelské činnosti,
- c) pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti,
- d) reklamní činnost a marketing,
- e) výroba, rozmnožování, nahrávání a distribuce zvukových a zvukově-obrazových záznamů.

Luhačovice (foto: Pavel Kosek)

Uherské Hradiště (foto: Petr Titz)

Zlínský kraj představil projekt Moravská jantarová stezka

Na počátku listopadu jsme na půdě poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Praze představili nový projekt nazvaný Moravská jantarová stezka, který chce potenciálním návštěvníkům především z Ruska, Pobaltí, Polska a Slovenska nabídnout památky, kulturu a možnosti co nejširšího turistického využití nejenom ve Zlínském kraji, ale v celém regionu Moravy a Slezska a přilákat tak do něj více turistů. Vyšli jsme z myšlenky znovuoživení někdejší staré slavné obchodní cesty a máme ideu propojit polský Krakov s Vídní nabídkou toho nejlepšího, co může nabídnout Morava: lahodné víno, tradice a folklór, památky UNESCO, lázeňské a relaxační pobyty, zimní dovolenou na horách nebo golf. Poznávací trasy zavedou návštěvníky k památkám zapsaným na seznam světového dědictví v rámci UNESCO, jako je Arcibiskupský zámek v Kroměříži, Vila Tugendhat v Brně, Lednicko-valtický areál, jenž je nerozsáhlým krajinným parkem v Evropě, nebo monumentální barokní sloup Nejsvětější Trojice uprostřed Olomouce. Moravská jantarová stezka nabízí více: moravské hory Beskydy, Javorníky, Bílé Karpaty, dále si návštěvníci mohou prohlédnout nedobytné středověké hrady jako Buchlov a Helfštýn,

kteří stezku kdysi chránily. K oblíbeným cílům turistů patří jeskyně Moravského krasu s plavbou po podzemní řece či návštěvy tradičních folklorních akcí. Na své si přijdou i milovníci odpočinkových pobytů v lázních, jako jsou Luhačovice.

Zpestřením programů samozřejmě mohou být ochutnávky moravských vín, posezení ve vinných sklepech s doprovodem tradiční cimbálové muziky, exkurze v pivovarech a pálenicích s ochutnávkami tradičních produktů, nákupy a poznávání nočního života moravských měst. Na požadavky klientů je připravena řada hotelů a penzionů, pozadu nezůstávají ani stylové restaurace a vinárny.

Na projektu Moravská jantarová stezka spolupracovaly se Zlínským krajem také další moravské kraje – Jihomoravský, Olomoucký a Moravskoslezský. Realizace proběhla za finanční podpory Evropské unie. Dalšími partnery projektu jsou Statutární město Zlín, Region Slovácko – sdružení pro rozvoj cestovního ruchu, ZO ČSOP Adonis Mikulov a Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism.

Ing. Vladimíra Divílková

Odbor strategického rozvoje kraje, cestovních
ruch

Střílky (foto: František Zahradníček)

Rymice (foto: Pavel Kosek)

Město Holešov a jeho občané zachránili svůj zámek před zchátráním

Více než desetileté období nejistot provázelo historii holešovského zámku od počátku devadesátých let, kdy byl (v roce 1992) tento rozsáhlý historický objekt navrácen potomkům původních majitelů. Ti se nejprve pokoušeli značně zanedbaný zámek vybudovaný v polovině 17. století a vyžadující mnohamilionovou investici prodat zahraničním kupcům, ale tyto snahy nebyly úspěšné. Koncem června 2003 majitelé nabídli celý areál zámku i k němu patřícího parku holešovské radnici, požadovali za něj zhruba dvacet milionů korun. Tato částka se městskému zastupitelstvu, které o věci jednalo v létě 2003, zdála příliš vysoká vzhledem k tomu, že oprava zdevastované památky by si vyžádala hrubým odhadem dalších 100 až 200 milionů korun.

„Všichni cítíme, že by zámek měl být dán do pořádku. Bohužel není legrace vzít si do majetku objekt, o kterém je předem jasné, že bude potřebovat na různé opravy a rekonstrukce minimálně dalších sto padesát milionů korun,“ uvedl v červnu 2003 tehdejší starosta Holešova Ctirad Otta.

Zámek byl až do poloviny devadesátých let centrem kulturního a společenského dění ve městě. Byla v něm obřadní síň, okresní archiv a městská knihovna. Je tedy logické, že se město nechtělo této své dominanty jen tak vzdát, a tak v dubnu 2004 zastupitelstvo schválilo záměr nechat vypracovat studii jeho možného využití. Byl to určitý příslib, že by se tato vleklá a zatím jakoby bezvýchodná kauza mohla začít hýbat kupředu. Radnice začala vyjednávat se Zlínským krajem a s ministerstvem kultury, zároveň Holešovští začali věřit, že by mohli získat i peníze z Evropské unie. Přesto zastupitelé v té době neměli na koupi zámku jednoznačný názor.

V polovině roku 2004 vzniká v Holešově občanské sdružení Castellum Holešov, které si vytkló za cíl navrátit do zámku holešovský kulturní a společenský život. „Chceme, aby se budova zámku v Holešově spolu se zámeckou zahradou staly nejen památkou historie města a jeho ozdobou, ale aby se současně proměnily ve středisko kulturního a společenského života občanů Holešova a jeho okolí,“ uvedl jeden z iniciátorů vzniku sdružení Lubomír Bartošek. Ke splnění tohoto cíle hodlá sdružení dle jeho slov vyhledávat různé cesty, včetně shromažďování finančních prostředků z různých zdrojů a aktivit. „Současně budeme spolupracovat s orgány města na vytváření koncepční politiky v oblasti umění, kultury a společen-

ského života občanů a podporovat kulturní aktivity různých zájmových spolků a organizací,“ vysvětlil Bartošek. Podle něj prý většina obyvatel Holešova podporuje myšlenku, aby město zámek koupilo, a to i za cenu obrovského zadlužení.

V říjnu 2004 většina zastupitelů Holešova vyjádřila souhlasné stanovisko s koupí zámku – za předpokladu, že podmínky prodeje budou pro město přijatelné. V Holešově se na konci roku 2004 proslychá, že ve hře snad ještě kromě města mohou být jiní zájemci. „Mluví se o jedné rodině, která chce ze zámku udělat hotel...“, píše se v místním tisku.

V březnu 2005 je jasno: holešovská radnice se stane majitelem renesančně barokního zámku. Vyplývá to ze smlouvy, kterou zástupci radnice podepsali s dosavadní majitelkou zámku, Andělou Dohnalovou. Město Holešov za zámek zaplatilo 14 milionů korun. Předběžné odhady uvádějí, že obnova zámku potrvá až deset let. Záměrem holešovských radních je vytvořit z unikátního areálu kulturní a společenské centrum. Počítá se i s historickým vybavením tak, aby zámek nabídl turistům i prohlídkové trasy.

Od září 2007 má k dispozici klíče od zámku tamní stavební firma Rapos, která počátkem srpna 2007 vyhrála výběrové řízení na generálního dodavatele první části

rekonstrukce za bezmála 170 milionů korun, která potrvá do roku 2010.

Současný starosta města Zdeněk Janalík přirovnal v MF Dnes z 5. září 2007 započatou rekonstrukci zámku ke „skládačce“. Opravy se totiž vždy zaměří na určitou část zámku, která se bude moci vzápětí po dokončení zpřístupnit, aby lidé mohli začít zámek využívat byť jen zčásti co nejdříve.

Na opravu zámku může každý přispět

Protože si obnova a zprovoznění holešovského zámku vyžádá mnoho úsilí a finančních prostředků, město zřídilo zvláštní variabilní symbol při svém účtu, prostřednictvím něhož mohou všichni zájemci, kterým není záchrana této renesančně-barokní památky lhostejná, finančně přispět. Finanční dary na opravu a zprovoznění zámku lze posílat na účet č. 6015-0001624691/0100 vedený u Komerční banky, a.s., pod variabilním symbolem 999 nebo mohou přispět přímo na pokladnách Městského úřadu v Masarykově a Tovární ulici. Výši daru poskytnutého obci na financování kultury je možno podle zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 15 odst. 5 (fyzické osoby) a § 20 odst. 8 (právnícké osoby) odečíst od základu daně.

Helena Mráčková

Proč některé památky v regionu vzkvétají a jiné se bortí?

PhDr. Jana Spathová (foto: redakce)

rozhovor s PhDr. Janou Spathovou, vedoucí oddělení památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje

Holešovský zámek je dnes příkladem toho, že když se chce, tak to jde. Sami jistě se zájmem pozorujete vývoj kolem této památky, co považujete za ten hlavní pozitivní důvod, že se v Holešově po letech nejistoty přece jen podařilo prosadit myšlenku záchranu památky a jejího využití ve prospěch kulturního a společenského života města a regionu?

Hlavní důvod tkví samozřejmě v přístupu města, které po období určitého váhání učinilo odvážné rozhodnutí a pustnoucí zámek odkoupilo. To byl jeden ze zásadních kroků, který vedl k záchraně tohoto historického skvostu před postupným chátráním.

Zámek, který byl vrácen v restituci, byl řadu let nevyužíván a chátral. Teprve počátkem roku 2005 došlo k dohodě města s restituentkou o prodeji památky tak, aby zámek mohl být využit pro město a jeho občany. Tomu přispívá i situování zámku pouze několik desítek metrů za náměstím. Město Holešov vyvinulo veškeré úsilí k zajištění potřebných finančních prostředků na odkup. Záchrana zámku byla vzhledem k havarijnímu stavu objektu nezbytná. Město Holešov tím vyslalo jasný signál, že má zájem nejen o zachování, ale hlavně o využívání tohoto hmotného kulturního dědictví. Zámek se stal prioritou místní politiky, dostal se do povědomí občanů, došlo ke spolupráci všech

zúčastněných – veřejné správy, odborníků. Jistou roli zde mohla hrát i inspirace sousední Bystřicí pod Hostýnem, kde město uskutečňuje již několik let velmi úspěšně památkovou obnovu rozsáhlého zámeckého areálu. Zpřístupnění holešovského zámku bude do budoucna přínosem pro rozšíření spektra nabídky našeho regionu zájemcům o památkové objekty a povede ke zvýšení jeho atraktivity. Úspěšná obnova areálu tak diametrálně změnila jeho pohledové prezentační kvality, které jsou v současnosti degradovány dlouholetým zanedbáváním péče ze strany předchozího majitele.

Jakými způsoby (včetně finančních) byl, je a případně bude opravě holešovského zámku nápomocen Zlínský kraj?

Holešovský zámek je významnou součástí našeho kulturního dědictví a je cenným dokladem uplatnění raně barokní architektury na Moravě. Svým rozsahem a slohovou čistotou dochovaných konstrukcí, dispozice i výzdoby interiéru se řadí mezi nejvýznamnější doklady raně barokní zámecké architektury v českých zemích. Zlínský kraj si uvědomuje, že se jedná o nesmírně vzácnou kulturní památku, jejíž kvalitní oprava a využití bude přínosem nejenom v krajském měřítku. V roce 2007 kraj podpořil tuto památkovou obnovu zámku v rámci Programového fondu Zlínského kraje a Fondu kultury na obnovu památek ve ZK pro rok 2007. Vlastníkovi jsou poskytovány průběžně veškeré informace o dalších možnostech, jak podat žádosti o finanční podporu v dalších letech.

Patří Holešov v rámci České republiky a Zlínského kraje spíše ke světlým výjimkám, nebo je vývoj, který zde nastal, již častým jevem?

S uspokojením můžeme říci, že tento příkladný přístup města Holešova již není v rámci Zlínského kraje zcela výjimečnou akcí. Uvedme namátkou již zmíněný zámek v Bystřici pod Hostýnem, jehož část už nyní slouží jako kulturní centrum, dále je zde nutno zmínit dlouhodobé a nákladné akce Města Brumov-Bylnice na obnově a kulturním využití hradu Brumov, nesmírně záslužné aktivity obce Lukov na záchraně stejnojmenného hradu, Města Koryčany a sdružení Polypeje, které provádějí náročnou akci záchranu hradu Cimburk, obce Strání na opravě místního zámečku, víceletou památkovou obnovu Města Uherský Ostroh na zámku, který je kulturním a společenským centrem širokého okolí, stejně tak Města Hluk na místní tvrzi, velmi zdařilou obnovu zámku provedenou obcemi Bílovice a Březolupy, společnou akci obcí Podhradní Lhota a Rajnochovice na konzervaci hradu Šaumberk a pod. Nelze pominout ani četné aktivity soukromých majitelů, kteří se snaží aktivně zachránit hrady, zámky či tvrze. Uvedme alespoň příklady zámků v Moravě, Litčovicích, Litčovicích, Dřínově a Uhřetovicích, připravovanou opravu tvrze v Kurovicích či výjimečnou akci konzervace zřícenin hradu Křídlo. Na těchto příkladech je vidět, že vlastníkům na těchto památkách skutečně záleží a nespolehnou jen na pomoc odjinud. Že jsou schopni rozpoznat a podporovat to, co má místo a budovy, jimž přikládají historický význam, potřebují. To je pozitivní a zdravá reakce založená na uvědomění si hodnoty důvěrně známého prostředí a na přijetí zodpovědnosti za ně. Uvědomují si, že ochrana památek je věcí nás všech, že památky mají nadčasovou, jedinečnou hodnotu a musí být chráněny stejně usilovně, jako se chrání např. čistota vody a vzduchu. Je třeba podotknout, že celá řada uvedených památek byla a je obnovována za finanční podpory Zlínského kraje.

Kolik je na území Zlínského kraje zámků a dalších historických objektů, které se nacházejí ve špatném technickém stavu a hrozí jim devastace?

Památkový fond Zlínského kraje spoluvytváří přes 1400 nemovitých kulturních památek, tvořících velmi pestrou „společnost“. Nalezneme mezi nimi archeologické lokality, panská sídla – hrady, jejich zříceniny, tvrze, zámky, sakrální objekty a areály – kostely, kláštery, profánní architekturu – měšťanské domy, objekty lidové architektury, judaica, kamenné plastiky a jiné. Každý z těchto typů

Pohled na nádvoří zámku (foto: Jana Spathová)

Fontána v parku (foto: Jana Spathová)

historických objektů je vystaven poněkud odlišným rizikům. Na území regionu se našťastí nesetkáme s problémem opuštěných a zdevastovaných chrámových staveb, který je typický pro některé regiony České republiky. U drobné sakrální architektury (venkovních plastik, křížů, kapliček či božích muk) je třeba velmi vyzdvihnout neúnavnou péči obcí a mikroregionů o tuto nezanedbatelnou část kulturního dědictví. Velká většina donedávna ohrožených zámků a tvrzí nyní prochází procesem obnovy, některé z nich však na svoji záchranu stále čekají (např. Zdislavice, Přílepy, Cetechovice, Ořechov). Největší počet ohrožených památek nalezneme mezi objekty lidové architektury. Jsme neustále svědky toho, jak mizí lidové stavby i chráněné památky lidového stavitelství téměř před našima očima. Bohužel se objevuje i častý názor, že památek lidového stavitelství je dost a že jejich zánik lze tolerovat spíše než u památek umělecko-historických. Lidové stavitelství má však v každém regionu svou svébytnou podobu a dotváří jeho kolorit. Přednostně by mělo být proto chráněno a opatrováno. Průběžným ztrátám se nelze stoprocentně vyhnout nikdy, jejich minimalizace pak musí být smyslem systému památkové péče. Jedině každodenním naplňováním zásad památkové péče u širokého spektra více či méně významných památek a pamětihodností, na všech památkově hodnotných územích, ve spolupráci státních a obecních úřadů, odborných orgánů a organizací památkové péče, veřejnosti i vlastníků je možné dosáhnout pozitivních výsledků. I v tomto případě se snaží Zlínský kraj být nápomocen vlastníkům při obnově nejen finančními prostředky, ale také odbornými konzultacemi a metodickou pomocí.

Proč památky chátrají?

Příčin je více. V mnoha případech nedořešené majetkové vztahy brzdí započaté opravy, případně s opravami není možné vůbec začít. To přispívá k destrukci některých chráněných objektů a areálů. Nedořešené církevní restituční a nedořešené financování církví ohrožuje velké množství movitých i nemovitých památek. Rovněž tak nedostatečná údržba z minulých let. Nejednu pokračující devastaci také zapříčiňuje možnost finančních spekulací s nemovitým majetkem a jeho poskytování jako zástav. Technický stav památkově chráněných objektů, se kterými se spekuluje, je obecně velmi špatný. Jako zásadní se však jeví nezáměr vlastníka. Stále se plně nedáří rozšířit do povědomí obyvatel, že péče o kulturní dědictví je věcí nás všech a že jakákoliv ztráta je definitivní a nenahraditelná. Vlastníci kulturní památky bývají nezdůdka spíše zaskočení svým vlastnictvím, než aby byli na ně hrdí. Spolupráce s odbornými organizacemi památkové péče je spíše obtěžuje, zdržuje, a proto jejich vztah k institucím, které jim mají pomoci v rozhodování, jak správně naložit s opravou památky, není dobrý. Výše uvedené příklady zdařilých památkových oprav však prokazují, že na solidně připravenou akci obnovy památkového objektu lze zajistit finanční prostředky, které umožní, byť postupnou, realizaci.

Může město, kraj nebo stát uplatnit nějaká opatření vůči soukromému vlastníku, který se ke svému soukromému majetku, jímž je však cenný historický objekt, nechová jako správný správce, schopný docenit kulturní hodnotu nabytého statku?

Zákon o státní památkové péči obsahuje ustanovení, na základě kterých lze vlastníkově památky nařídít nutné záchranné práce, či uložit sankce vlastníku, který o památku řádně nepečuje či ji poškozuje. Těmito pravomocemi disponují obce s rozšířenou působností. Krajský úřad má tuto pravomoc vůči vlastníkům národních kulturních památek. Především je však snahou najít společné řešení, protože samotná sankce problém nevyřeší.

Jsou podle vás majitelé těchto objektů vždy dostatečně informováni o možnostech pomoci, která pro ně potenciálně existuje, a jsou vůči ní vůbec vstřícní?

Myslíme si, že v informovanosti zde není problém. Základní informace mohou vlastníci získat a získávají je na Krajském úřadu Zlínského kraje, na obcích s rozšířenou působností i na kroměřížském pracovišti Národního památkového ústavu. O vstřícnosti velké části majitelů svědčí velký počet žádostí o finanční dotace na obnovu památek, které, bohužel, není možno uspokojit v celém rozsahu.

Resumé: jak docílit toho, aby Holešov byl skutečně příkladem, který bude inspirovat další města a obce našeho kraje?

Z hlediska státní památkové péče je nutno dbát na to, aby náročná a rozsáhlá obnova holešovského zámku neproběhla na úkor jeho památkových hodnot a byly zachovány jeho historicko-architektonické hodnoty. Pevně věříme, že tento předpoklad bude splněn. Již dnes se ukazuje, že spolupráce mezi vlastníkem a památkáři je možná.

**Děkují za rozhovor
Helena Mráčková**

Starostky a starostové trojkových obcí jednali s vedením kraje o bezpečnosti regionu

Společný oběd starostů obcí s představiteli Zlínského kraje (foto: redakce)

ZLÍN – O tom, jak zdokonalit komunikaci uvnitř regionu v oblasti integrovaného záchranného systému a krizového řízení, jednali 22. listopadu 2007 ve Zlíně členové Rady Zlínského kraje se zástupci měst s rozšířenou působností, jichž je na území kraje celkem třináct. Jejich setkání navazovalo na dopolední zasedání Bezpečnostní rady Zlínského kraje. Starostky a starostové byli informováni o silných a slabých stránkách současné krizové infrastruktury a sami naopak sdělili nejvyšším představitelům kraje své pozitivní i negativní zkušenosti s fungováním složek integrovaného záchranného systému.

Hejtman Libor Lukáš předeslal, že od roku 2002 do současnosti se téměř zdvojnásobila částka, jakou Zlínský kraj vynakládá jen na podporu podpůrného mechanismu integrovaného záchranného systému (zejména na činnost dobrovolných hasičů v obcích, jejich vybavení obecními rozhlasovými, hasičskými stříkačkami atd.); zatímco v roce 2002 bylo na tyto účely uvolněno 3, 7 milionu korun, v roce 2008 už se v návrhu rozpočtu uvažuje o částce osmi milionů. Také informoval představitele měst, že Zlínský kraj je jedním ze dvou krajů v rámci České republiky, které mají svůj regionální operační program zacílen mimo jiné i do kategorie krizové infrastruktury, to znamená, že je připraven pro tuto oblast využít finanční prostředky z evropských fondů. „Chtěli bychom touto cestou realizovat například vybudování moderní informační dálnice, díky

níž by se relevantní informace okamžitě přenášely počítačovou sítí mezi jednotlivými složkami systému krizového řízení,“ upřesnil Libor Lukáš.

Hejtman představil ideu Univerzity Tomáše Bati zavést nové studijní obory zaměřené na krizovou medicínu a krizový management a připomenul i další stěžejní témata krizového řízení ve Zlínském kraji, především úsilí o zajištění letecké záchranné služby pomocí vojenské vrtulníkové základny v Přerově – Bochoři či otázky spolupráce s Povodím Moravy – zejména záměr navýšit množství elektronických hlásičů stavu průtoku vody v celém povodí Moravy včetně přítoků.

Tajemník bezpečnostní rady kraje Ing. Karel Malinovský, který je současně vedoucím oddělení pro zvláštní úkoly kanceláře hejtmána, konstatoval, že tematika krizového řízení není zrovna populární, protože upozorňuje na nepříjemné situace, jejichž možnost si neradi připouštíme, a tak bývá někdy v obcích a městech problém prosadit potřebné investice znamenající zlepšení krizové infrastruktury.

Starostka Otrokovic Radoslava Matuszková upozornila na nemožnost dopátrat se informací o možnostech vzdělávání v oblasti krizového řízení. „Musíme začít řešit nejen vzdělávání dětí, ale i nejširší veřejnosti. To, co dříve pokrývala oblast civilní obrany, nyní zcela chybí, proto považuji za nesmírně potřebnou iniciativu, s níž přichází zlínská univerzita,“ konstatovala.

Starosta Valašských Klobouk Ing. Dalibor Maniš vyzdvihl zřízení rychlé záchranky, která Kloboucku velmi pomohla. Jako solidní označil spolupráci města se sborem dobrovolných hasičů a ocenil, že díky dotaci Zlínského kraje se podařilo zmodernizovat vybavení místní hasičské zbrojnice. Zmínil se o problému špatného pokrytí oblasti Valašskokloboucka mobilními operátory, kdy často nastávají potíže se signálem, což považuje za riziko například v případech vzniku požárů. Apeloval na krajskou radu s žádostí, aby se pokud možno pokusila intervenovat ve věci posílení obvodního oddělení policie České republiky. Akutního nedostatku policistů se dotkl také starosta Rožnova pod Radhoštěm JUDr. Kubín, když řekl: „Stav policistů je u nás naplněn na dvaasedať procent a na ulicích prakticky není možné zahlédnout uniformovaného policistu. Přitom v našem městě je zvláště v létě velmi intenzivní pohyb lidí vzhledem k turistickému ruchu,“ upozornil Kubín.

Během diskuse zazněl námět, že je třeba krajský integrovaný systém připravit na skutečnost, že během čtyř let by mělo dojít ke zprovoznění dálnice do Fryštáku. To, reálně vzato (po zkušenostech z jiných krajů), bude znamenat nárůst nehodovosti. Současné nastavení IZS s touto reálnou hrozbou nepočítá.

Starosta Holešova PaedDr. Zdeněk Janalík informoval o rozšíření varovacího systému v rámci mikroregionu a současně naznačil požadavek na posílení počtu profesionálních hasičů, které bude město a jeho okolí potřebovat v souvislosti s budovanou průmyslovou zónou i silniční infrastrukturou.

Starosta Luhačovic PhDr. František Hubáček se s přítomnými podělil o zkušenost, kterou ve městě získali, když jako pilotní projekt úspěšně realizovali vzdělávací minimum pro děti interaktivní a dětem blízkou počítačovou formou.

Náměstek hejtmána Stanislav Mišák poukázal na nutnost věnovat zvýšenou pozornost riziku požárů v průmyslových zónách, neboť se mnohdy zcela přesně neví, co je v nich vlastně skladováno.

Hejtman Libor Lukáš během jednání také informoval starostky a starosty o přípravách rozsáhlého cvičení „Trauma 2008“, které by v příštím roce mělo prověřit schopnost složek integrovaného záchranného systému vyrovnat se s nenadálou krizovou situací s důrazem na zkoušku pohotovosti reakce zdravotníků a nemocnic.

Helena Mráčková,
tiskový odbor Krajského úřadu Zlínského kraje

Projekt „Přes informace k novému partnerství“

Dne 25. 9. 2007 byl podán do 4. výzvy programu INTEREG III A Fond mikroprojektů 2004–2006 nový projekt SMO VM s názvem „Přes informace k novému partnerství“. Realizace byla zahájena 1. října 2007. Tento projekt navazuje na projekt „Informační most sdružení měst a obcí na česko-slovenské hranici“, který byl úspěšně ukončen 31. 3. 2007.

Projekt „Přes informace k novému partnerství“ napomůže členským obcím při tvorbě a realizaci projektů přeshraniční spolupráce. Projekt je určen pro zástupce členských i nečlenských měst a obcí a pro veřejnost. V rámci tohoto projektu realizujeme 4 hlavní aktivity.

1. Seminář pro zástupce měst a obcí

Tento seminář již proběhl 15. listopadu 2007 v Lidovém domě v Napajedlích. Zúčastnilo se ho na 40 zástupců měst a obcí. Byly zde představeny informace o tomto projektu, prezentace pana Jaromíra Schneidera o OP Přeshraniční spolupráce SR – ČR 2007–2013 a o možnostech čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU. Se svojí prezentací Program rozvoje venkova vystoupil pan Aleš Lahoda. Prezentace si můžete stáhnout na www.zlinsky-kraj.cz

2. Kurz pro zástupce obcí a měst

Tento kurz bude zaměřen na vzdělání představitelů veřejné správy. Cílem kurzu bude naučit zástupce obecních a městských úřadů orientovat se v problematice při přípravě žádostí, povinných příloh a při samotné realizaci projektů. Na seminářích budou přednášet odborní lektori, pracovníci partnerských sdružení a členové obou sdružení, kteří mají s realizací evropských projektů zkušenosti. Kurz bude uskutečněn v březnu 2008.

3. Čtvrtletní periodikum – Rozhledy Zlínského kraje

V projektu „Informační most sdružení měst a obcí na česko-slovenské hranici“ čtvrtletně vycházel Regionální zpravodaj. Nyní periodikum prošlo novou koncepcí. Pilotní číslo s názvem „Rozhledy Zlínského kraje“ právě držíte v ruce. Toto periodikum je nově zaměřeno na problémy na úřadech a v obcích, informuje o připravovaných a realizovaných projektech, o ediční činnosti obcí aj. Do obsahové činnosti budou zainteresovány osoby, které svou odborností jsou významné ve Zlínském kraji.

Sdružení měst a obcí Východní Moravy se bude finančně i obsahově podílet na jeho vydávání. Distribuci každého čísla bude za-

jištěna do jednotlivých členských obcí, významných institucí, vzdělávacích středisek a informačních center v daných regionech.

4. Databáze partnerů

Další aktivitou projektu je tvorba a správa databáze partnerů na internetových stránkách, které budou přístupné pro všechny členské i nečlenské obce. Tato databáze napomůže obcím ve vyhledávání partnera pro projekty přeshraniční spolupráce v novém plánovacím období 2007–2013.

Projekt je realizován se slovenským partnerem **Regionálním združením miest a obcí stredného Považia z Trenčína**. Partner se bude podílet na aktivitách projektu svou účastí, příspěvky a organizačním zajištěním. Tento projekt bude ukončen 30. 6. 2008. Výstupem celého projektu bude informační letáček o projektu a úspěšně realizovaných projektech z FMP:

Celkové náklady na projekt činí 410 000 Kč, které budou poskytnuty z rozpočtu SMO VM v letech 2007–2008.

Doufám, že jsme Vás našimi aktivitami v projektu zaujali a setkáme se s Vámi při jeho realizaci.

Pavla Doležalová

Sdružení měst a obcí Východní Moravy ■

Tisková zpráva z valného shromáždění Sdružení měst a obcí Východní Moravy ze dne 15. 11. 07

V Napajedlích se dne 15. listopadu konalo valné shromáždění Sdružení měst a obcí Východní Moravy (SMO VM). Toto sdružení vzniklo za účelem pomoci obcím. Ukazuje se, že tato podpora se týká především menších obcí, které nemají vždy takové schopnosti připravit projekty pro získávání dotací.

Proto je SMO VM jeden ze zakládajících subjektů RRA VM (Regionální rozvojové agentury Východní Moravy) a podílí se na jejím řízení. Tato agentura pak poskytuje odbornou pomoc jak členům, tak i nečlenům svazu. Je připravena konzultovat záměry starostů a následně připravovat projekty, kterými se obce ucházejí o čerpání finančních prostředků z EU.

Sdružení klade důraz na pomoc obcím, pořádá řadu seminářů pro vzdělávání starostů a manažerů. V oblasti přeshraniční spolupráce pomáhá ve vyhledávání partnerů, zejména ze Slovenska. Rovněž je zastřešujícím subjektem mikroregionů (27) a pracuje na společných projektech s možností jejich provázání.

Na valném shromáždění se projednávaly nové stanovy. Z důvodů dobrého hospodaření sdružení bylo rozhodnuto o snížení příspěvků na 0,5 Kč na obyvatele členské obce za předpokladu spolupráce mikroregionu se sdružením. Toto je motivováno snahou zapojit do sdružení maximum obcí, pro které je výhodné se stát členem a řešit své problémy na širší úrovni. Jsme si vědomi toho, že starosti starostů nekončí hranicí jejich katastrálního území a mnohdy musí jednat společně.

Byl vytyčen směr pro další práci sdružení, a to v rozvíjení stávajících aktivit, které bude v příštím roce poskytovat SMO VM a i RRA VM již deset let. Byl kladen důraz na připravenost využít v maximální míře nabízené pomoci EU.

Proběhla rovněž diskuse nad tématem rozpočtového určení daní, které trápí všechny obce. Považujeme za důležité, aby na jednáních o novém zákonu o rozpočtovém určení daní byl i zástupce sdružení. Proto byl ministr financí požádán o zapojení Sdru-

žení měst a obcí Východní Moravy do přípravy nového zákona o RUD. Jsme přesvědčení, že sdružení v počtu 111 obcí je natolik reprezentativní zástupce obcí Zlínského kraje, že by mělo být pro ministerstvo financí důležitým partnerem.

Po valném shromáždění následoval seminář zaměřený na Operační program přeshraniční spolupráci ČR–SR, Regionální operační program, Program rozvoje venkova a informace o dalších operačních programech pro města a obce.

Ing. Pavel Studeník

Předseda SMO VM
místostarosta města Slavičín
mobil: 603 230 206
pavel.studenik@mesto-slavicin.cz

Ing. Milan Vybíral

Člen správního výboru SMO VM
místostarosta města Napajedla
mobil: 604 215 263
vybiral@napajedla.cz ■

Obec Suchá Loz – Vesnice roku 2007 ve Zlínském kraji (foto: archiv obce)

Obce Zlínského kraje a jejich NEJ

Ve Zlínském kraji se nachází celkem 304 obcí, z toho je 30 měst. Následující článek přináší zajímavosti o obcích, které v porovnání s ostatními nějakým způsobem vybočují. Uvedená „nej“ jsou převážně geografického či statistického charakteru, ale zohledňují také výsledky ankety Vesnice roku, která zkoumá ukazatele kvality života přihlášených obcí. Uvádíme výsledky za poslední tři ročníky, toho letošního se zúčastnilo 19 obcí z kraje.

Nejstarší a nejmladší obec

Nejstarší zmínka dokládající osídlení na území kraje pochází z roku 1046 a týká se dnešní obce **Spytihněv**. Obě **nejmladší obce Zlínského kraje** mají své názvy odvozené od ženského jména Karolína. Obec **Karolín** byla založena roku 1822, ovšem chlubí se ojedinělým dokladem nejstaršího osídlení na území středního Pomoraví – nálezem pravěkého pěstního klínu. Počátky obce **Karolinka** sahají ke vzniku sklářské huti v roce 1862. Roku 1949 se místní část Karolinina Huť oddělila od Nového Hrozenkova a v roce 1998 získala obec Karolinka statut města.

Geografická nej

Nejnižší bod na území kraje ve výšce cca 170 m n. m. se nachází v katastru města **Uherský Ostroh** ležícího na březích řeky Moravy. **Nejvyšší bod** v kraji – hora Čertův Mlýn s výškou 1 206 m n. m. – leží na hranici s Moravskoslezským krajem v katastru obce **Prostřední Bečva**.

Nejseverněji položenou obcí v regionu je **Lešná** na Vsetínsku. Na hranicích se Slovenskem najdeme **obec nejjihnější – Strání** – i **obec nejvýchodnější – Velké Karlovice**. Geograficky **nejzápadnější** je turistům známé město **Koryčany**.

Obec nejmenší a největší z hlediska rozlohy

Obec s nejmenší rozlohou je **Horní Lapač** (80 ha), více než stonásobnou plochu má obec **Velké Karlovice** (8 079 ha). Pro srovnání: rozloha města Zlína činí 11 885 ha.

Obec nejmenší a největší z hlediska počtu obyvatel

V obci **Hostějov** žilo k 1. 1. 2007 pouze 37 obyvatel, stonásobně více obyvatel měla v té době nejlidnatější obec v kraji – **Strání** (3 716 ob.). Pro srovnání: město s nejmenším počtem obyvatel je **Kelč** (2 651 ob.), nejlidnatějším městem je **Zlín** (78 122 ob.).

Celkový přírůstek obyvatel v obcích kraje za období 2001 – 2006

2001 – 2006	obec	v % výchozího stavu
maxima	Karlovice	33,0
(přírůstky)	Bořenovice	24,3
	Březová /Zlín/	22,6
minima	Žitková	-18,6
(úbytky)	Lopeník	-21,3
	Honětice	-24,4

Obec s nejnižší a nejvyšší hustotou zalidnění

V obci **Kunkovice** bychom v průměru našli na jednom kilometru čtverečním 8 obyvatel, naopak nejhustěji je osídlena obec **Modrá** (354 ob./km²). Pro srovnání: ve městě **Uherské Hradiště** je hustota osídlení ještě asi čtyřikrát větší (1 229 ob./km²).

Obec s nejnižším a nejvyšším průměrným věkem

Nejmladším obyvatelstvem se chlubí obec **Nedašova Lhota**, kde činí věkový průměr 33,8 let, naopak v **Kunkovicích** je obyvatelstvo celkově podstatně starší – věkový průměr zde dosahuje 56 let.

Obce s dlouhodobě nejnižší a nejvyšší mírou nezaměstnanosti (hodnoty k 31. 10. 2007)

V obcích **Dešná** (0%) a **Neubuz** (0,9%) nezaměstnanost takřka neexistuje, v obcích **Staré Hutě** (18,6%) a **Vyškovec** (16,7%) zase dosahuje nepříznivých hodnot. Pro srovnání: mezi městy vykazuje nejnižší míru nezaměstnanosti město **Slušovice** (3,6%) a naopak nejvyšší město **Morkovice-Slížany** (10%).

Obce s nejnižším koeficientem rozpočtového určení daní

Obce s počtem obyvatel menším než sto a tedy s nejnižším koeficientem pro stanovení podílu na výnosu DPH a daní z příjmů (0,4213 v roce 2007) jsou čtyři: **Haluzice**, **Honětice**, **Kunkovice** a **Hostějov**. Nemusí to ale nutně znamenat, že jde o obce nejchudší, velký vliv mají další zdroje příjmů obcí. Pro srovnání: město **Zlín** spadající do velikostní kategorie 50 001 – 100 tisíc obyvatel má koeficient 0,8487, Praha spa-

dající do kategorie nad 1 milion obyvatel má koeficient 2,7611.

Obec nejúspěšnější co do počtu získaných dotací a grantů

Nejúspěšnějšími obcemi v oblasti získávání prostředků z dotací a grantů na rozvojové projekty je **Modrá**. Na toto téma obec pořádá i vzdělávací programy pro starosty v rámci Školy obnovy venkova.

Nejlepší obec

– držitel zlaté stuhu v anketě Vesnice roku
• obec **Suchá Loz** (2007, 3. místo v ČR), **Liptál** (2006 – absolutní vítěz v ČR!), **Modrá** (2005)

Obec s nejlepším společenským životem

– držitel modré stuhu v anketě Vesnice roku
• obec **Mysločovice** (2007), **Újezd** (2006), **Prusinovice** (2005)

Obec s neaktivnější mládeží

– držitel bílé stuhu v anketě Vesnice roku
• obec **Prusinovice** (2007), **Babice** (2006), **Liptál** (2005)

Obec s nejlepší obecní knihovnou

– držitel modré stuhu v anketě Vesnice roku
• obec **Vidče** (2007, také ocenění Knihovna roku 2007), **Suchá Loz** (2006), **Újezd** (2005)

Obec s nejvzorněji vedenou kronikou

– hnědý diplom v anketě Vesnice roku
• obec **Dřínov** (2007), **Prusinovice** (2006), **Suchá Loz** (2005)

Obec nejlépe spolupracující se zemědělským subjektem

• obec **Vysoké Pole** – držitel oranžové stuhu v anketě Vesnice roku 2007

Obec nejlépe pečující o zeleň a životní prostředí

– držitel zelené stuhu v anketě Vesnice roku
• obec **Nedachlebice** (2007), **Machová** (2005)

Obcí nejšetrnější k životnímu prostředí lze nazvat Hostětín, známý realizací četných ekologických a vzdělávacích projektů zaměřených na trvale udržitelný rozvoj.

Použité zdroje:

Český statistický úřad
www.vesniceroku.obce.cz
www.mmr.cz

Úřad práce ve Zlíně

Krajský úřad Zlínského kraje

Připravila Martina Janochová

Anketa pro starosty

Dnes odpovídá:

Bohumil Škarpich – starosta obce Rusava

Ing. Vojtěch Ryza – starosta obce Lidečko

Jak vnímáte téma krajské identity sedm let poté, co začal Zlínský kraj fungovat jako nový územně správní celek?

Bohumil Škarpich: Je dobře, že kraje vznikly, svěřené území spravují velice dobře. Funkčnost kraje tedy vidím jako velmi dobrou.

Ing. Vojtěch Ryza: Já si myslím, že určitě za těch sedm let vnímáme Zlínský kraj jako celek, který může obcím hodně pomoci, což se v mnoha směrech celkem daří. Starostové, kteří nejsou v Zastupitelstvu Zlínského kraje, nemají asi úplně přesné povědomí o tom, co všechno kraj rozhoduje a řeší, takže ani já nedokážu hodnotně odpovědět, jak funguje jako celek. Ale myslím si, že odborníci na krajském úřadě jsou a i jejich postoj k obcím je celkem vstřícný a jsou ochotni jim pomáhat. Co se týče dotací, je pro obce pozitivní, že nemusí jezdit do Prahy nebo někam jinam, ale mohou se obrátit přímo na kraj.

Jsou podle vás potřeby vaší obce dostatečně zohledněny v systému krajských priorit?

Bohumil Škarpich: Nehodnotil bych to podle města či obce, ale bral bych to jako systém podpory venkova a krajský úřad to zatím zohledňuje hlavně v Programu obnovy venkova a v jeho podpoře.

Ing. Vojtěch Ryza: Myslím si, že ano, je to samozřejmě otázka systému přidělování dotací. Je mi jasné, že kraj nemůže rozdávat finanční prostředky neomezeně. Pro nás je hodně důležité, že se zvedla velikost obce do 2 000 obyvatel. Teď jsme spokojeni a věřím, že toho využijeme.

Co považujete za nejpálčivější problém vaší obce, při jehož řešení byste přivítali pomoc ze strany Zlínského kraje?

Bohumil Škarpich: Pomoc pro venkov jako takový by měla být obecně daleko větší.

Ing. Vojtěch Ryza: Problémem, který nás teď nejvíce tíží, je prosazení průmyslových zón. Máme totiž potíže s ochránci přírody, kteří nás blokují ve snaze vytvářet plochy vhodné pro podnikání. Naše obec leží v určité soutěsce a postrádáme rovné pozemky vhodné k těmto účelům, když už najdeme perspektivní lokalitu mimo kopce, ochránci přírody nás brzdí.

Jak se vám spolupracuje s představiteli Zlínského kraje a s úředníky krajského úřadu? Považujete za dostatečně funkční informační a komunikační toky, které jsou mezi vaší obcí a Zlínským krajem vytvořeny? A jak vlastně hodnotíte kvalitu komunikace s krajem?

Bohumil Škarpich: Spolupráce s krajem je v tomto směru na vysoké úrovni. Právě pracovníci krajského úřadu dokázali, že Zlínský kraj konkrétně v Programu obnovy venkova nastavil určitý systém a kvalitu, kterou nyní ostatní kraje kopírují. Myslím si, že nějaký hlad po komunikaci tady není.

Ing. Vojtěch Ryza: Nevidím zde žádný problém. Nestalo se mi, že bych měl nějaký problém a kraj mi jej nepomohl vyřešit.

Jak vlastně vidíte postavení Zlínského kraje mezi ostatními kraji České republiky z hlediska prosazování zájmů a potřeb tohoto kdysi okrajového příhraničního regionu místními politiky? Dokáže se podle vás krajská samospráva a poslanci a senátoři zvolení za Zlínský kraj za svůj region dostatečně „zasazovat“?

Bohumil Škarpich: Za přínosnou považuji činnost agentury, která má ve svém programu zejména možnost spolupráce se Slováky a hodně ji prosazuje. Senátoři a poslanci řeší spíš záležitosti ve svých regionech. Z vývoje v posledním roce je zřejmé, že podpora Zlínského kraje jako celku se ze strany poslanců a senátorů velmi zlepšila.

Ing. Vojtěch Ryza: Kdybych byl přesně obeznámen s náplní práce radních či zastupitelů, mohl bych na tuto otázku zodpovědět objektivněji. Podle informací z médií mohu říct, že se Zlínský kraj profiluje v rámci celé republiky celkem dobře.

Připravila redakce

Novinky do knihovničky

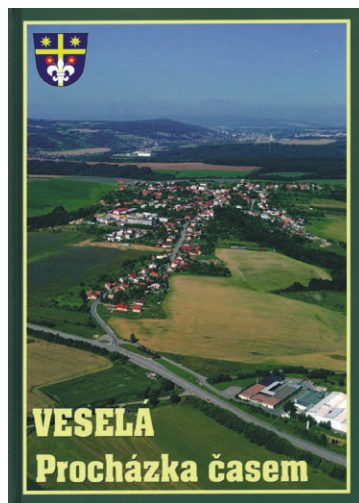
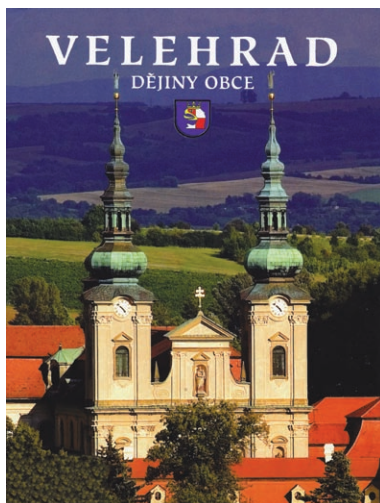
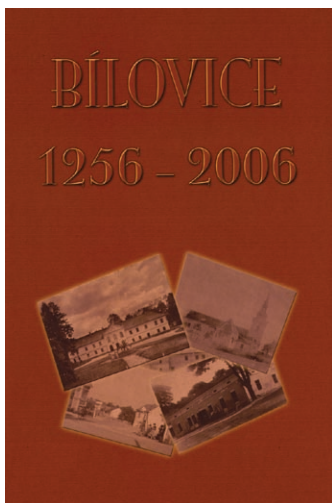
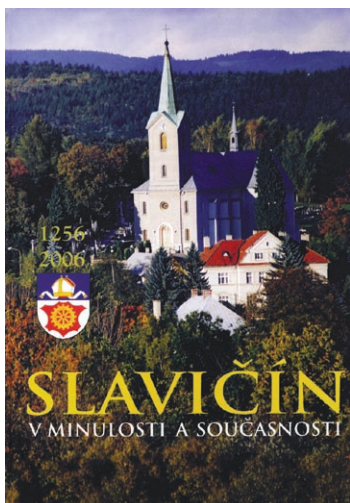

PhDr. Zdeněk Pokluda (foto: redakce)

Ve Zlínském kraji je 304 obcí a každá z nich má svoje dějiny. Chceme-li poznat minulost toho kterého města či vesnice, musíme si nalézt zdroj. Někdo se spokojí s tím, co letmo najde na internetu, jiný chce vědět víc – zajde do knihovny a hledá po slovnících, příručkách a vlastivědné literatuře. A třeba se zaraduje v okamžiku, když narazí na knížku napsanou přímo o konkrétní obci. Takovou knihu, kde je pěkně pohromadě sepsán jakýsi historický životopis jedné lokality, má na Zlínsku řada obcí. Některé byly vydány před více než sto lety, jiné jsou úplně čerstvé. Připravit k vydání takovou publikaci, monografii o městě nebo vesnici, dá hodně práce: musí se najít autoři, kteří dovedou události a fakta zjistit, ověřit a napsat, někdo také musí vyhledávat dokumenty a fotografie po archivech, muzeích a také třeba po pamětnících, je nutné obstarat peníze na vytištění.

Sladit to vše dohromady není snadné, starostové, kteří vydání takové publikace připravovali, vědí o tom své. Pokud se autorům podaří shromáždit a vybrat hodnověrná fakta a dílo se podaří, dostane čtenář knížku, ve které najde hodně zajímavého. Každým rokem přibývají na Zlínsku nové knížky o dějinách obcí. Někdy se vydávají při příležitosti historických výročí, jindy zase v okamžiku, kdy dají síly dohromady činnorodí lidé. Mezi nedávnými novinkami můžeme připomenout aspoň některé a sáhneme po těch rozsáhlejších. Město Slavičín vydalo r. 2006 knihu k 750. výročí první písemné zprávy s všestranným pohledem na vývoj města až do současnosti. Ke stejnému dávnému 750. výročí dostali knížku o své obci obyvatelé Bílovic u Uherského Hradiště. Obsáhlý výklad dějin mají nyní i Velehradští v knize vydané r. 2006. Jednou z nejčerstvějších publikací je knížka o minulosti Veselé u Slušovic vydaná v létě 2007.

Zdeněk Pokluda

Pozvánka do archivu

Areál zámku a okresního archivu (foto: V. Kubík)

Státní okresní archiv Zlín má své sídlo v Klečůvce (zámek z 18. století s přístavbou moder-

ního depozitáře). Uchovávají se tu dokumenty z území zlínského okresu, pokud vznikly v orgánech samosprávy a v insti-

tucích s místní nebo okresní působností. Konkrétně to jsou archivy všech měst a vesnic (resp. městských a obecních úřadů), dále písemnosti škol, far, spolků, okresních národních výborů, zlínského okresního úřadu, justičních orgánů, komunálních podniků, zemědělských družstev apod. Nejstarší pergamenové listiny jsou zde ze 14. století, nejmladší písemnosti z doby kolem r. 2000. Vedle listin, kronik, některých map a plánů patří k archivním dokumentům také početné soubory fotografií. Pro veřejnost je archiv otevřen vždy v pondělí a středu. Vedle samotných archiválií mohou zájemci využít také odbornou archivní knihovnu, která obsahuje bohaté fondy vlastivědné literatury s publikacemi jednotlivých obcí.

Zdeněk Pokluda

Foto: Roman Verner

„Vytrženo z notesu, potažmo z harddisku“

Valašské Klobouky v posledních měsících zažily virtuální přestřelku mezi radnicí a tamními ochránci přírody. Důvod? Záměr města rozšířit, protáhnout a zrekonstruovat starý lyžařský vlek na vrchol Jelenovská. Za zhruba 50 milionů korun by tam měl vyrůst moderní areál s půjčovnou lyží, občerstvením a větším parkovištěm. Téměř kilometr dlouhá trať počítá i s umělým zasněžováním.

To se však nelíbí Českému svazu ochránců přírody Kosénka, jehož pracovníci mají neblahé zkušenosti se zásahy v inkriminovaném svahu. Před lety tam neznámý pachatel nenávratně zničil porost horských kosatců. Teď se obávají dalších zásahů do krajiny. Proto vyvolali veřejnou diskusi o potřebnosti budování nového sportoviště. Svůj průzkum si dala udělat také radnice.

Příznivci se těší na oživení turistického ruchu v regionu a s tím i zlepšení ekonomické situace. Odkazují se na tradici zimních sportů v Bílých Karpatech. Odpůrci argumentují relativně nízkou polohou karpatského výběžku a dnes už snadnou dostupností atraktivnějších zimních středisek v tuzemsku i zahraničí. Zvýšení počtu zimních turistů v nich vyvolává obavy z ekologické zátěže regionu. Preferují spíše rozvoj cykloturistiky a propojení sousedních krajů cyklotrasami.

Obě strany – byť s různým počtem respondentů – získaly kladné body pro svůj přístup. O patu se však nedá mluvit, diskuse trvá a ve hře je ještě mnoho neznámých. Výkupy pozemků, které patří státu i soukromníkům, posouzení vlivu navrhované stavby na životní prostředí, získání dotací. Bez těch totiž město vybudovat zimní areál nezvládne. Vedení města připouští, že rozhodování je

na samém začátku. Kromě výše zmíněného chce mít jasný mandát od místních, že stavbu vleku přijímají. Zastupitelé už vyjádřili s ideou nového areálu souhlas, přesto musí být radnice opatrná při konečném rozhodování. Jen samotná projektová dokumentace totiž přijde na tři miliony korun.

Celá záležitost ukázala, že ani v takzvaně „chudších“ regionech jednoznačně nezvítězí ekonomicky zaměřené projekty a obyvatelé chtějí mít vliv na dění ve městě a vyjadřovat se k němu. A stojí-li proti sobě dvě skupiny zcela opačně orientované a motivované, je třeba větší diplomacie, vysvětlování a veřejné diskuse.

Zcela na závěr jen připomenu, že menší zimní areály vznikly už například v Šanově či dokonce v Břestku na Uherskohradištsku. Jejich rentabilitu ukáže teprve čas.

Roman Verner,

redaktor zlínského studia Českého rozhlasu Brno

Odešli do exilu

Vběžném životě se setkáváme se jmény známých lidí a přitom nás může napadnout, kolik osobností naopak zůstává skryto, ač bychom o nich mohli vědět něco víc. Některá jména jsou méně nápadná třeba proto, že jejich nositelé odešli do exilu a vytratili se z běžného povědomí. Stojí možná zato připomenout si dva ze Zlíňanů, kteří odešli z rodného města a ve světě vykonali leccos důležitého.

František Klátil se narodil ve Zlíně r. 1905 a věnoval se novinářské a politic-

ké činnosti. Od r. 1921 byl členem národně socialistické strany, jako novinář působil ve Vídni v českém časopisu Boj (1922–1924), potom v mládežnickém listu své strany Mladé proudy (1924–1930), až se stal redaktorem známého listu České slovo (1930). Za války působil v československé západní armádě, v letech 1945–1948 byl poslancem parlamentu, po únorovém převratu 1948 odešel do exilu. Vydával tam časopis Čas (Londýn) a Československé noviny (New York). Z jeho knih je důležitý spis Republika nad stranami pojednávající o vzniku a vývoji národně socialistické strany. F. Klátil zemřel ve Washingtonu r. 1972.

Karel Machálek, narozený ve Zlíně r. 1937, vystudoval hradištskou umělecko-průmyslovou školu a pražskou akademii. Vedle malířství, sochařství a grafiky se věnoval také básnictví a překladatelství. V r. 1976 odešel do exilu a novým domovem se mu stala Francie. K jeho věhlasným dílům patří rozměrná bronzová plastika Sluneční bárka (1992–1993) umístěná v parku prezidentského zámku Rambouillet u Paříže. Básnickou tvorbu publikuje pod pseudonymem Karel Zlín, zvolil si ho už r. 1955 a vrací se jím k městu, z něhož vzešel, i když ho životní pouť odvedla hodně daleko.

Zdeněk Pokluda

Regionální rozvojová agentura
Východní Moravy

*Vážení obchodní přátelé,
děkujeme Vám za Vaši
dosavadní přízeň a přejeme Vám štěstí, pevné zdraví
a hodně osobních i pracovních
úspěchů v Novém roce*